

PUCHEROKI I HERODY - PROMOCJA ZWYCZAJÓW LUDOWYCH KORONY PÓŁNOCNEGO KRAKOWA POPRZEZ WYTWORZENIE LALEK, DRUK FOLDERU ORAZ WARSZTATY DLA UCZNIÓW

Informacje o projekcie

Oś działania	Oś 4 LEADER
Nazwa działania	413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla małych projektów, tj. operacji, które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działań Osi 3, ale przyczyniają się do osiągnięcia celów tej osi.
Województwo	małopolskie
Gmina	Zielonki
Nazwa beneficjenta	STOWARZYSZENIE ROZWOJU GMINY ZIELONKI
Czas trwania projektu	18.01.2010 - 28.06.2012
Cel projektu	<p>Celem operacji było zachowanie zasobów kulturowych terenów Korony Północnego Krakowa, wykreowanie atrakcyjnej oferty rekreacyjno-turystycznej i rozwój oferty społeczno-kulturalnej.</p> <p>Zachowaniu zasobów naturalnych i kulturowych służą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • folder prezentujący w ciekawej formie edytorskiej informacje o zwyczaju pucheroków - odwiedzaniu przez przebranych chłopców gospodyń przed Wielkanocą i głoszeniu oracji, jak i Herodów - obrzędzie chodzenia po kolędzie; • wytworzenie drewnianych lalek Pucheroka i Heroda w unikalnych strojach i ich dystrybucja m.in. do Muzeów Etnograficznych i przedstawicieli mediów. • zorganizowanie autorskich warsztatów dla ponad 150 uczniów z gmin Korony Północnego Krakowa przybliżających zwyczaj Pucheroków. <p>Warsztaty wzbogaciły również ofertę społeczno-kulturalną. Wykreowano tym samym atrakcyjną ofertę rekreacyjno-turystyczną uzyskując zwiększenie zainteresowania uczniów i całych rodzin uczestnictwem w corocznym Przeglądzie Pucheroków, zidentyfikowano widzów z charakterystycznymi dla miejsca zamieszkania i okolicy zwyczajami. Rozpoznawalności zwyczajów sprzyjają pamiątki trwałe - lalki-maskotki oraz lektura folderu, który był dystrybuowany podczas warsztatów i w ramach przeglądu.</p>

<p>Zakres projektu</p>	<p>Wykonanie 150 drewnianych lalek Heroda i 150 lalek Pucheroka.</p> <p>Druk folderu o obu zwyczajach, w nakładzie 2000 egz.</p> <p>Organizacja warsztatów na temat Pucheroków dla 150 dzieci z gmin Zielonki, Michałowice i Wielka Wieś.</p> <p>Popularyzacja projektu poprzez przekazanie lalek do muzeum etnograficznych, przedstawicieli mediów i instytucji.</p>
<p>Opis projektu</p>	<p>W ramach projektu prezentującego i promującego zwyczaje ludowe charakterystyczne dla podkrakowskiej wsi wykonano równą liczbę lalek Pucheroka i Heroda (po 150 sztuk) o wysokości około 20 cm. Lalki te ubrane w stroje regionalne – strój Pucheroka i strój Heroda umieszczono w opakowaniu i zaopatrzone w adnotację dotyczącą instytucji współfinansujących projekt. Lalki przedstawiają strój używany od wieków przez osoby kultywujące zwyczaj chodzenia po „pucherach” oraz kołędowania „Herodów”, częścią projektu jest wydanie folderu przekazującego wiedzę na temat genezy zwyczajów, miejsc ich kultywowania dawniej i dziś.</p> <p>W przypadku Pucheroków jest to unikatowy dla gminy Zielonki zwyczaj zapoczątkowany przez krakowskich żaków w wieku XVII. Przebrani w wysokie czapy chłopcy odwiedzają zgodnie z tradycją przed Wielkanocą w Niedzielę Palmową gospodarstwa i w zamian za dary wygłaszają gwarowe wierszowane oracje z charakterystycznym zaśpiewem. Przez regionalistę z Bibic pana Henryka Banasia zostały one spisane i są przechowywane, by ochronić dziedzictwo lokalnej gwary.</p> <p>Z kolei zwyczaj kołędowania Herodów kultywowany jest w okresie po Bożym Narodzeniu. Bogato i kolorowo odziani kołędnicy odgrywają podczas kołędowania sceny, które rozgrywały się na dworze króla Heroda tuż po narodzeniu Dzieciątka Jezus. Zwyczaj ten z kolei kultywowany jest przez kilka ośrodków w powiecie krakowskim, m.in. na terenie Korony Północnego Krakowa, w tym w gminie Zielonki, co też czyni go unikatowym dla tego regionu.</p> <p>Obie lalki unaoczniają detale stroju Pucheroka (kolorowa wysoka czapa, przewiązanie powrośłem itd.) oraz Heroda (zdobny płaszcz, nakrycie głowy w kształcie korony o kolorowych, błyszczących zdobieniach), co pozwala zachować w sposób materialny wygląd tych strojów. Lalki wzbogaciły ekspozycję muzeów etnograficznych w kraju, egzemplarze promocyjne zostały przekazane przedstawicielom wybranych mediów, przedstawicielstwu RP przy Unii Europejskiej w Brukseli oraz współpracującym podmiotom zagranicznym. Nie bez znaczenia jest fakt, że lalki są wykonywane przez lokalnych twórców, którzy od urodzenia stykali się na co dzień z tymi zwyczajami.</p>

Opis projektu	<p>Folder w nakładzie 2 tys. egzemplarzy bogaty w materiał merytoryczny i fotograficzny, ukazuje zwyczaje w kontekście kulturowym i środowiskowym. Do folderu została dołączona wkładka umożliwiająca samodzielne wykonanie Pucheroka z papieru i pomalowanie go według uznania. Lalki były prezentowane podczas Powiatowego Przeglądu Grup Kolędniczych, który odbywa się w gminie Zielonki corocznie w styczniu (uczestniczy w niej roku ok. 10 grup kolędniczych i ok. 700 widzów) oraz podczas Niedzieli Palmowej inaczej Kwietnej, kiedy to raz w roku chodzą Pucheroki (towarzyszy temu corocznie impreza plenerowa Gminny Przegląd Pucheroków, w którym uczestniczy co roku ok. 700 widzów i ok. 50 występujących dzieci).</p> <p>W tygodniu poprzedzającym Niedzielę Palmową roku 2012 przeprowadzone zostały warsztaty plastyczne dla uczniów szkół podstawowych (łącznie ok. 150), podczas których uczestnicy poznali genezę i opis zwyczaju, jak również własnoręcznie wykonali element stroju zwyczajowego (czapkę Pucheroka) i nauczyli się oracji. Podczas warsztatów prezentowano zdjęcia archiwalne i współczesne oraz nagrania video. Uczestnicy warsztatów otrzymali również foldery jako materiał merytoryczny i lalki do prezentacji w klasie.</p>
Wartość całkowita projektu (zł)	35.676,00
Dofinansowanie w ramach EFPROW (zł)	24,973,20
Udział własny beneficjenta (zł)	10.288,50